

LEARNING
BY DOING

“NEDERL
HEEFT MEER
ONDERNEMERS
ODDIG!”

“NEDERLAND HEEFT MEER ONDERNEMERSCHAP NODIG!”

Ondernemerschap is een belangrijke pijler voor de Nederlandse economie. Daarom is het goed als zoveel mogelijk jongeren al tijdens hun opleiding de mogelijkheid krijgen een ondernemende houding te ontwikkelen. Ze ervaren dan al op jonge leeftijd welke kansen en uitdagingen het ondernemerschap biedt. Jong Ondernemen geeft jongeren die kans.

Jong Ondernemen is een ideële, onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk en is sinds 1990 actief in Nederland. De stichting is opgericht op initiatief van ABN AMRO, VNO-NCW en MKB-Nederland in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken, de Kamer van Koophandel en de NOvAA.

Ieder mens heeft talenten

Soms komen talenten vanzelf naar boven, maar vaak helpt een steuntje in de rug om te ontdekken waar je capaciteiten liggen. Dat geldt ook voor ondernemend gedrag. Niet iedereen is meteen een Bill Gates of een

John de Mol, maar veel mensen hebben wel waardevolle ondernemerskwaliteiten. Jong Ondernemen helpt om die kwaliteiten al jong te herkennen én te ontwikkelen. Met als uiteindelijke doel te ervaren dat ondernemen leuk is!

"OVER JONG ONDERNEMEN"

De programma's:

Jong Ondernemen biedt het onderwijs de volgende programma's:

- kids in bizz voor Basisonderwijs
- junior company voor HAVO/VWO
- learning company voor VMBO
- college company voor MBO
- student company voor HBO
- business practices voor MBO/HBO
- student enterprise voor WO

De inhoud van onze programma's verschilt per schooltype, maar de aanpak is overal gelijk.

De deelnemers zetten in alle gevallen échte bedrijven op, met écht geld, échte producten, échte leveranciers en échte klanten.

Ondernemerschap kun je niet in theorie leren; ondernemen moet je doén, echt zaken doen in de praktijk. *Learning by doing* dus.

De leerlingen en studenten krijgen te maken met realistische problemen, oplossingen, teleurstellingen en successen zoals die ook in de werkelijke praktijk voorkomen. Die ervaring is essentieel voor de vorming en ontwikkeling van belangrijke ondernemerseigenschappen, zoals marktgericht denken en handelen, initiatief nemen, resultaatgericht werken en doorzetten.

Aansprakelijkheid

Jong Ondernemen heeft voor de scholen en de deelnemers de aansprakelijkheid afgedekt. Er is een overeenkomst met de overheid over het runnen van een bedrijf in een leersituatie zonder inschrijving bij de Kamer van Koophandel.

Financieel laagdrempelig

Voor het basisonderwijs en HAVO/VWO zijn onze programma's gratis, omdat de directe ondersteuning vanuit Jong Ondernemen beperkt is. Bij het VMBO, MBO, HBO en WO vragen we een kleine vergoeding, ondermeer vanwege de inzet van externe begeleiders, die een kostenvergoeding ontvangen. Bovendien krijgen de docenten uitvoeriger ondersteuning. Jong Ondernemen kan de kosten zo laag houden dankzij de sponsors en subsidiegevers en de inzet van veel vrijwilligers.

"FACTS & FIGURES"

Steeds meer onderwijsinstellingen maken gebruik van onze programma's: een succesvolle groei. In het schooljaar 2007-2008 deden zo'n 20.000 leerlingen/studenten mee aan de programma's van Jong Ondernemen.

Schooljaar	Basisschool	HAVO/VWO	VMBO	MBO	HBO	WO	Totaal	leerl. / stud.
1990/1991				10	0		10	100
1995/1996				67	27		94	670
2000/2001			2	115	106		221	780
2005/2006	35		10	257	359		661	2.650
2006/2007	355		43	355	380	5	1.138	16.705
2007/2008	310	9	83	392	434	8	1.236	20.370

Een uitvoerig overzicht vindt u op www.jongondernemen.nl – Over ons – Facts & Figures.

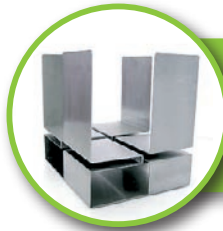
Evenementen en seminars

Om het leren ondernemen nóg interessanter en uitdagender te maken, worden voor studenten ieder jaar verschillende boeiende en leerzame evenementen georganiseerd. Zo zijn er nationale en internationale verkoopdagen, regionale voorronden en een landelijke finale waarin het beste studentenbedrijf van Nederland wordt gekozen. Ook is er een ervaringsexamen op het gebied van ondernemerschap, opgezet door de universiteit van Cambridge en zijn er seminars over relevante onderwerpen zoals octrooien.

Mooie resultaten

Het niveau van onze studentenbedrijven is hoog. Dat blijkt telkens weer op de landelijke finaledag, waar wordt gestreden om de prestigieuze titel 'Studentenbedrijf van het Jaar'. Maar ook internationaal scoren wij uitstekend. Zie het volgende overzicht.

Talent op internationaal niveau

CRE8 tijdschriftenhouder van plexiglas, roestvrij staal of glas
Winnaar van de Europese HBO-competitie (2004-2005)

SEC 3-in-1 sleutel voor paardenhoeven
Eerste prijs meest innovatieve product tijdens de Europese MBO-competitie (2004-2005)

MOTIFIVE opvouwbare broodtrommel
Tweede prijs in de Europese HBO-competitie (2005-2006)

UNIQUE ENTERPRISE verfblikhouder
Eerste prijs voor beste marketing & sales tijdens de Europese MBO-competitie (2005-2006)

MONEY TREE geldboom
Winnaar van de Europese HBO-competitie (2006-2007)

Veel studenten die meedoen aan een studentenbedrijf, krijgen de smaak van het ondernemen te pakken en starten door. Ze zetten al tijdens hun studie of daarna hun eigen onderneming op, al dan niet met hetzelfde product als binnen hun studentenbedrijf.

Een ander resultaat waar we trots op zijn, komt uit ons kids in bizz-programma. De winst die de leerlingen op de basisscholen maken bij de verkoop van hun producten, gaat naar een goed doel dat de leerlingen zelf kiezen. Jaarlijks worden tienduizenden euro's naar diverse goede doelen overgemaakt.

“WERELDWIJD NETWERK VAN VRIJWILLIGERS”

De stichting werkt vrijwel geheel met vrijwilligers, waaronder een algemeen bestuur, een comité van aanbeveling en diverse regiobesturen. Verder werken zo'n veertig vrijwilligers als coördinatoren en zijn er bijna 2.500 vrijwillige begeleiders die studentenbedrijven of kids in bizz-bedrijfjes ondersteunen op weg naar ondernemerschap. Al deze vrijwilligers zorgen voor de overbrugging van theorie naar praktijk en leveren hierdoor een belangrijke bijdrage aan de *learning by doing* aanpak. Daarnaast is een klein team medewerkers actief dat de programma's verzorgt en de leerlingen/studenten, de scholen en de vrijwilligers ondersteunt.

Het bestuur

Het algemeen bestuur van Jong Ondernemen bestaat uit:

dr. M. Driessen	Entrepreneur Consultancy
ing. F. Elion	Delta Lloyd Groep
G.L.A. Ensink MMO	DSM Nederland
drs. P.G.J.M. Jussen RA	Deloitte
A.G.J. Kwakernaat	Twinfield International
ing. J. Naborn	MN Services (penningmeester en lid dagelijks bestuur)
drs. M. Pennink	Kamer van Koophandel
drs. J. de Ruiter	ABN AMRO Bank (voorzitter en lid dagelijks bestuur)
W. Ruijgrok	VNO-NCW (secretaris en lid dagelijks Bestuur)
F. de Vries	NOvAA

Wereldwijd netwerk

Het idee om ondernemerschap via scholen te bevorderen is in de jaren '20 in de Verenigde Staten ontstaan. Zakenman Horace A. Moses introduceerde het principe van *learning by doing* in het onderwijs. Met morele en financiële steun van persoonlijkheden als Henry Ford, John D. Rockefeller en Walt Disney ontstond 'Junior Achievement'. Het eerste project ging in New York van start. In de jaren '60 deed het project in Europa zijn intrede. Het netwerk van Junior Achievement

Worldwide bestaat inmiddels uit meer dan 100 organisaties over de hele wereld, waarvan zo'n 40 in Europa, die allemaal hetzelfde doel nastreven als Jong Ondernemen. Jong Ondernemen is lid van deze overkoepelende internationale organisatie. Meer informatie over onze Europese organisatie vindt u op www.ja-ye.org en over de wereldwijde organisatie op www.ja.org.

"GROEI VRAAGT OM MEER SPONSOREN"

De belangstelling voor Jong Ondernemen groeit. Steeds meer scholen en universiteiten ontdekken de kracht van het ondernemen voor hun leerlingen en studenten en zien het nut van de waardevolle, praktische ervaring die zij daarmee opdoen. Jong Ondernemen heeft voor de komende jaren een ambitieuze groei-doelstelling. Om die groei te financieren is geld nodig.

Voor ieder bedrijf dat maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in haar vaandel heeft, geïnteresseerd is in de jongerenmarkt én haar netwerk wil uitbouwen, is Jong Ondernemen een interessante partij. Tegelijkertijd maken de bedrijven die sponsoren het mogelijk ondernemerschap onder jongeren via het onderwijs te bevorderen. Zij dragen daarmee

bij aan het opleiden van de nieuwe generatie ondernemers en ondernemende werknemers. Sponsoren van Jong Ondernemen is dus voor het bedrijfsleven altijd een win-win situatie!

Wilt u meer informatie over sponsorschap bij Jong Ondernemen? Ga dan naar onze website www.jongondernemen.nl - Sponsoren.

ROEI VRAAG

OM MEER

SPONSOR

HOOFDSPONSOREN

SUBSIDIANTEN

Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

PARTNERSPONSOREN

Jong Ondernemen
Postbus 93002
2509 AA Den Haag

Tel.: 070-3490150
info@jongondernemen.nl
www.jongondernemen.nl

Deze brochure is gedrukt op FSC-papier.
Dit draagt bij aan een beter milieu.